

KALSNĀVAS AVĪZE

KALSNĀVAS PAGASTA
PĀRVALDES IZDEVUMS

2016. gada janvāris – februāris

Nr. 1 (147)

Ievads

Šogad mūsu sirdis pieder ik pa brīdim uznākošajai ziemei, kas ļauj izbaudīt gan aukstumu, gan pavasari vienā gadalaikā. Janvāra sākums padēvēs īsti piemērots, lai pagasta iedzīvotāji varētu pievērsties slēpošanas un slidošanas prasmju atsvaidzināšanai. Pašu lielāko nīpruma devu iespējams guva tie, kuri piedalījās baskāju skrējienā SNIEGA DIENĀ. Pateicoties Jauniešu centra iniciatīvai, pieaugušajiem kalsnaviešiem bija savas aktivitātes, bet bērniem savi pasākumi bērnu dārzā un skolā. Perfekti laikā un vietā, kad daba visu bija nodrošinājusi, atlika vien izkāpt no komforta zonas jeb šajā dienā – no siltiem apaviem.

Pēc gada nogales aktivitātes, gada iesākums vienmēr ir klusāks un pārdomu bagāts, plānošanas laiks. Arī pagasta mērogā šogad liels notikums – Jaunkalsnavas pamatskolas 65 gadu jubileja un tradicionālais salidojums. Vēlos atzīmēt, ka izglītības iestāžu vēsture mūsu pagastā iestiepjas krietni senākā vēsturē. Savulaik bija populāri t.s. Liepiņskolas absolventu salidojumi. Pagasta iedzīvotāju atmiņās un ikdienas sarunās aktuāls ir Jāņukalna jeb Stērstiņa skolas un Gribēnu skolas vārds. Daudziem kalsnaviešiem mācības šajās skolās bija iesākums izglītības turpināšanai citu pagastu skolās un tālāk vidusskolās, bet piederību Kalsnavai tomēr gribas atzīmēt. Ja padomājam, tie ir 70 – 100 gadus seni notikumi un tomēr vēl ir cilvēki, kam tas ir svarīgi – tieši šī piederība. Tāpēc varbūt mūsdienu Kalsnavas pamatskolai vajadzētu uzņemties visu iepriekšminēto skolu tradīciju turpinātāju godu? Varbūt tad šī gada lielais pasākums, kas ielānāts 13. augustā sauktos – Kalsnavas pagasta skolu absolventu salidojums.

Gada pirmais ceturksnis ir saspringts

laiks pagasta pašdarbības kolektīviem, kad jānoslīpē repertuārs un jāgatavojas skatēm. Turēsim īkšķus par savējiem 5. martā, kad skate būs „Vīzijai”, un Kalsnavas vīru ansamblim, 12. martā senioru deju kolektīvam, 9. aprīlī jauniešiem un reģiona skate ansambļiem, ceram, ka mūsējiem 5. martā būs ļoti veiksmīgi. 1. maijā maratonu noslēgs „Silvita”.

Ap šo laiku, kad iznāk „Kalsnavas Avīze” ir sagaidīti visu iespējamie atzīmējamie gada sākumi. Beidzamajā laikā mums pievilcīgāka par pašu tautai nozīmīgajiem Meteniem šķiet ķīniešu jaunā gada sagaidīšana. Dažādu dzīvnieku īpašību un nozīmes pārņemšana mūsdienās izklaidē, lai gan arī tam ir dziļāka filozofiska nozīme. Pazīstamākie pērtiķa gada simboli pasaulē ir Mizaru, Kikazaru, Iwazaru (<http://www.monkeyland.co>.) jeb trīs figūriņas, no kurām viena aizvērusi acis, otra – ausis, trešā – muti. Populārais skaidrojums par tām ir neredzēt, nedzirdēt un nerunāt jaunu. Pati filozofija nāk no Ķīnas 8. gs., kad radusies budistu leģenda, bet 17. gs šīs trīs figūriņas tika izgrebtas virs vārtiem Toshogu budistu svētnīcā Japānā. Informācijai tomēr jāsaņem, mūsdienās šo leģendu arī Itālijā izmanto Omertas klusēšanas kodā „non vedo, non sento, non parlo” jeb neko neredzu, neko nedzirdu, neko nesaku. Kuru izvēlaties jūs? Šogad un vispār dzīvē? Vai arī šis jautājums ir svarīgs tikai tad, kad pienāk kāds rezignācijas papildīts dzīves posms, kad noteiktas dzīves pozīcijas noskaidrošana ir svarīga jūsu personības attīstībai? Varbūt mēs šeit esam izteiktāki budisma filozofijas piekritēji kā domājam?

Veiksmi un izdošanos jūsu centieniem!

Iluta Puzāne

*Ar ilgām un cerībām gaidīts
Tu jaunās dzīvības dzimšanas rīts.
Caur mīlestību nu saņemts
Mazs bērniņš kā uzplaucis ilgu zieds.*

/V. Kokle-Līviņa/

**Sveicam jaunus
kalsnaviešus un
viņu vecākus:**

Zani Madalāni un vecākus Intu
Rēķi-Madalāni un Jāni Madalānu
Oliveru Aršvilu ar vecākiem Solvitu
un Mareku Aršviliem

Rūdi Lūsi ar vecākiem Baibu Liepiņu
un Jāni Lūsi

*tāpēc es esu tik viegls
ka dzīve mani mīl – to jūtu
neviens nasta neliekas
nepanesama
neviens smagums par grūtu
visām upēm krastos zied ievas
visām kāpnēm ir margas
tāpēc es esu tik droši
ka dzīve mani mīl un sargā*

*ka dzīve mani mīl un sargā
noglāsta dziedē un piedod
tāpēc nesu savu nesamo nastiņu
viegli viegli un
dziedot*

/M. Laukmane/

**Sveicam cienījamus
kalsnaviešus –
janvāra, februāra un marta
jubilārus!**

Teklai Mežaleonei 102 gadi
13. janvārī

Jānim Vilciņam 85 gadi 17. martā

Ninai Sīpolniecei 80 gadi 25. janvārī

Astrīdai Rudzītei 80 gadi 8. februārī

Rasmai Poļakai 80 gadi 9. februārī

Līgai Vītolīnai 80 gadi 21. februārī

Ilgai Senkānei 80 gadi 27. martā

Jānim Lopatko 75 gadi 1. janvārī

Aleksandram Voselim 75 gadi

16. martā

Marijai Lopatko 75 gadi 25. martā

Kalsnavas pagasta padome

Sociālais dienests – vienīgi materiālā palīdzība vai jaunu sociālo prasmju veidotājs?

Reti kuram Kalsnavas pagastā nav ziņāšanu par sociālo dienestu – tas piešķir pabalstus zināmām sociālajām grupām, izskata medicīnas izdevumu atmaksas iespējas, slēdz vienošanos par līdzdarību, veic apsekošanu dzīves vietās, izstrādā sociālās rehabilitācijas plānus problēmgimenes, piedalās starpinstitutionālās tikšanās, piešķir pabalstus jubilejās, slēdz līgumu ar asistentiem un vēl, un vēl. Nepārrakstot šeit likumus un sociālā dienesta nolikumu Madonas novadā, šī ir darba aisberga redzamā daļa, varētu pat teikt, ar krietnu birokrātijas piedevu (kam tendence ar gadiem arvien palielināties), un lielāko daļu nevar nojaust cilvēks no malas. Ko sevī ietver zemūdens daļa?

To, ko mēs kā neklienti nezinām. Liela daļa sociālā darba veltīta sadarbības veidošanai. Jo oficiāli pastāv sociālā dienesta klienti, bet ar retiem izņēmumiem viņi nav pilnīgi bezpersoniski, vienreiz satikti cilvēki, bet mūsu pagastā dzīvojoši un īsāku vai ilgāku laika posmu nonākuši grūtībās. Tad sociālā dienesta darba masīvā daļa paredz sniegt cilvēkam pēc likuma pienākošos pabalstus („zīvi”), bet reizē dot arī „makšķeri” – cilvēku motivēšanu uz sadarbību un patstāvīgu risinājuma meklēšanu. Tieši šī darba daļa ir vislaikietilpīgākā un tā negarantē tūlītējus rezultātus. Galvenokārt, ne vienmēr klienti izprot savu lomu sadarbībā un līdz ar to arī rezultātu sasniegšanā. Sociālā darbinieka uzdevums dažreiz ir palīdzēt ģimenes budžeta plānošanā, sadzīvīsku, mājāsaimniecisku jautājumu risināšanā. Sociālajam darbiniekam nākas būt uzraugošai un kontrolējošai personai, lai arī lielākā daļa klientu ir pilngadīgi un rīcībspējīgi.

Sociālā dienesta darbiniece Ilona Vagoliņa neslēpj, ka redz jēgu visiem pasākumiem, kas tiešā vai netiešā veidā ietekmē ģimenes, bērnu dzīves kvalitāti – attīstību, drošību, pamatvajadzību nodrošināšanu. Par vienu no tādiem preventīviem pasākumiem viņa min tikšanos ar Diānu Zandi, kuru apmeklēja 4 no mūsu pagasta sešām labdarības projektā iesaistītām māmiņām, kurām ir bērni līdz 2 gadu vecumam.

Šīs tikšanās laikā tika likts akcents uz to, lai noskaidrotu, kurš ir atbildīgs par to, kas notiek ģimenē. Viennozīmīgi – tie ir vecāki, jo ģimenes „kuģi” var stūrēt tikai kapteinis, kas bieži vien mūsdienās ir viens no vecākiem. Nepārvērtējama nozīme mātes un bērna attiecībās ir tiešā piesaiste, ko vislabāk var noteikt, pamanot, ka bērns līdz 6 mēnešu vecumam acīm seko tam, kurp mamma dodas. Tas ir svarīgs rādītājs gan bērna drošības, gan emocionālās labajūtas ziņā. Svarīgi ir nodrošināt drošību bērnam gulot, neliekot pārāk daudz rotaļlietu gultiņā vai pārāk daudz sedziņu, kuras

bērns var uzraut sev virsū. D. Zande uzsvērusi, ka bērns tāpat vien nekad neraud, ja ilgstoši raudošam bērnam nepievērš uzmanību, ar laiku viņam sāk likties, ka viņš neko nevar. 1,5 – 3 gadu vecumā bērni paši vēl netiek galā ar emocijām. No 2 gadu vecuma jau droši var teikt, ka sākas process, kas turpinās visu mūžu, mēs mācāmies nomierināties un neiekrist dažādu emociju varā. Sākumā tiem ir jābūt vecākiem, kuri ar savu piemēru rāda un novelk konkrētas uzvedības robežas. Vecāks nozīmē gudrāks. Lai arī tas ne vienmēr reaģē uz katru bērnu „kaprīzi” tik ātri, kā pārējai sabiedrības daļai gribētos. Ja tomēr var prognozēt, ka bērns nespēs tikt galā ar emocijām, jo ir noguris vai izsalcis, tad D. Zande iesaka iet sabiedriskās vietās, piem., veikālā, kopā ar bērnu tam, kuram stiprāki nervi un kurš var paņemt bērnu padusē un iziet no veikala ar pusi no nepieciešamajiem pirkumiem. Gadās arī tā. Ar bērniem šādās situācijās jārunā, kāpēc dažus pirkumus var atļauties, citus nē, novēršot uzmanību uz citu darbību.

Tikai nesen ikdienā ir ienākusi atziņa, ka bērns ir vērtība. Un viņš nav maziņš pieaugušais.

Psihologe lielu uzmanību vērša uz vienotas audzināšanas platformas noteikšanu mammas, tēva rīcībā (te gribētos vēl piesaukt arī vecvecākus). Nereti konflikti rodas ne tikai bērnu ierobežošanā, bet arī visatļautībā. Bet vecāki ir gudri, viņiem ir jāiztur, nekādā gadījumā nepazemot bērnu – klieodzot, raustot. I. Vagoliņa uzsver, ka šādas zināšanas ir nepieciešamas ne tikai jauniem vecākiem, kuri mājās iemīlēt savu bērnu, bet arī tiem, kuriem pat ir jau vairāki bērni, jo katrs jau ir citādāks. Doma par vienotām prasībām ir aktuāla vecāku un vecvecāku, un vēlāk arī pedagogu sadarbībā. Tāpat viņa norāda, cik dažādas lomas bērna audzināšanā ģimenē veic katrs vecāks – māte vairāk skatīsies, lai bērns ir drošībā, lai nekas sliktš nenotiktu, bet tēvs ļaus pāiet solīti tālāk, jo pirmie puni ir jādabū, bet tāpēc nav jāuzskata, ka vīrietis traucē, vai ir vienaldzīgāks pret audzināšanas procesu- viņš vienkārši pilda savu lomu tajā. I. Vagoliņa atzīst, ka nepieciešami šādi pasākumi kā tikšanās ar D. Zandi, jo pēc tā viņas klientes arī pašas nonāk pie atziņām, par ko visapkārt runā, bet līdz ko pasaka mazliet citādāk, tas iegulst un noder. Pilsētās ir dažādas atbalsta grupas, arī Kalsnavā ir darbojusies atbalsta grupa jauniešiem I. Stradiņas vadībā.

Runājot par sociālo palīdzību, šogad ir notikušas izmaiņas:

1. Mainījušās nostādnēs par trūcīgas un maznodrošinātas ģimenes (personas) statusa noteikšanu – palielināties ienākumu sliekšnis maznodrošinātas ģimenes

(personas) statusa piešķiršanai no 171.00 eiro (līdz 31.12.2015) uz 200,00 eiro (no 01.01.2016) uz vienu ģimenes locekli.

2. Trūcīgai/maznodrošinātai ģimenei (personai) drīkst piederēt viena vieglā automašīna vai viens motocikls, vai viens motorollers (mopēds), kas pirmo reizi CSDD reģistrēti vismaz 10 gadus pirms trūcīgas/maznodrošinātas ģimenes (personas) statusa pieprasīšanas (izņemot personām ar invaliditāti speciāli pielāgotās automašīnas).

3. Ja ģimene (persona) nevar iegūt trūcīgas/maznodrošinātas ģimenes (personas) statusu, bet ienākumi uz vienu ģimenes locekli pēdējos 3 mēnešos nepārsniedz 250 eiro (līdz 31.12.2015. – 213 eiro), personas (ģimenes) var pretendēt uz pabalstu veselības aprūpes pakalpojumu apmaksai 50% apmērā (no izlietotās summas par receptu medikamentu iegādi, ārstēšanos slimnīcā, ambulatorajiem pakalpojumiem u.c.) Pabalstiem šādam mērķim nedrīkst piešķirt vairāk par 142 eiro gadā, pie kam īpašumi netiek izvērtēti.

Būtisks atbalsts trūcīgām un maznodrošinātām ģimenēm un personām ir dzīvokļa (mājokļa) pabalsts. Noteikts, ka 2016. gadā tā apmērs vienam mājoklim nedrīkst pārsniegt 200 eiro. Pabalsts netiek izmaksāts naudā, bet to pārskaita komunālo pakalpojumu sniedzējam. Pabalstu naudā pieprasītājam izmaksā tikai tad, ja tas paredzēts kurināmā iegādei. Dzīvokļa pabalsts var tikt novirzīts komunālo maksājumu parādu nomaksai. Darbspējīgiem dzīvokļa pabalsta pieprasītājiem tiek noteikti līdzdarības pienākumi – viņi tiek iesaistīti dažādos darbos, kas rada labumu sabiedrībai. Sociālais dienests ar dzīvokļa pabalsta pieprasītāju slēdz slēgta rakstisku vienošanos, kurā noteikti klienta pienākumi. Pabalstu izmaksā tikai pēc tam, kad līdzdarības pienākumi ir izpildīti.

Atsevišķos gadījumos ģimenes (personas) var lūgt pabalstu ārkārtas situācijā, kas radusies stihiskas nelaimes vai iepriekš neparedzamu apstākļu dēļ, piemēram, gadījumos, kad cilvēkam neatliekami nepieciešama operācija, kas prasa lielus finanšālus ieguldījumus. Katru šādu gadījumu sociālais darbinieks detalizēti izvērtē, pabalsta pieprasītājs iesniedz problēmu pie-rādošos dokumentus. Pabalsta piešķiršana tiek saskaņota ar sociālā dienesta vadību un dažkārt arī ar novada domes sociālo un veselības jautājumu komiteju.

Par katru konkrēto situāciju iespējams konsultēties klātienē vai pa telefonu 64807256, 26694018 (ne vienmēr nepieciešams ierasties pašam).

Ar Ilonu Vagoliņu sarunājās I. Puzāne

Barikāžu notikumu atceres vakars

20. janvāra vakarā pie Kalsnavas kultūras nama kurējās ugunskurs. Šeit pulcējās krietns pulciņš barikāžu dalībnieku un atbalstītāju, lai ar savu klātbūtni godinātu 25 gadus senos notikumus Latvijā. Lai arī galvenie notikumi risinājās stratēģiskajos objektos Rīgā, tieši lauku cilvēki ar smago tehniku un praktiski neapbruņoti bija tie, kuri pēc manifestācijas Rīgā devās atpakaļ sargāt noteiktus objektus. Mūsu pagasta iedzīvotāji bija Ulbrokā. Tagad pēc 25 gadiem intervijās atklājas, ka arī citu pagastu cilvēki bija norīkoti sargāt torni Ulbrokā, bet viņi nepildīja pavēli un devās uz centru. Tikšanās vakarā no vairākiem Kalsnavas vīriem nācās dzirdēt, ka viņiem nebija pat prātā ienācis apšaubīt norīkojumu, viņi bez ieročiem devās tur, kur viņus sūta.

1991. gada augusta puča notikumi daudziem vadītājiem, barikāžu dalībniekiem lika pārdomāt par barikāžu dalībnieku sarakstu saglabāšanas lietderību. Tas bija nestabils laiks, kad neviens vēl joprojām nevarēja paredzēt, kāda varētu būt mūsdienu patriotu nākotne, jo salīdzinoši nesenā tautas atmiņā bija citi, izsūtīšanas saraksti. Daudz kur saraksti tika iznīcināti. Mūsu pagastā rūpīgu uzskaiti un dispečera darbu veica Ādolfs Borbals. No katras iestādes par barikāžu dalībniekiem kaut kādas ziņas tika sniegtas pagastā. Pēc Ritas Romules vārdiem pēc tā arī tika izvirzīti tie, kuri saņēma barikāžu dalībnieka goda zīmi. No mūsu pagasta tie ir A.Ābele, M.Bambulis, M.Beča, A.Bicāls, J.Bicāls, L.Bicāls, P. Bicāls, Ā.Borbals, V.Brutāns, Ē.Cīrulis, V.Egle, A.Gailītis, P.Gredzens, I.Grimza, A.Igaunis, V.Jermacāns, J.Kalvjaks, I.Kārklis, A.Klušs, E.Kļaviņš, D.Kreilis, A.Lediņš, P.Liepiņš, A.Lūrums, J.Lungevičs, M.Maksimovičs, J.Mamontovs, G.Medeļevs, I.Mēness, J.Mežaleons, P. Mežmalis, N.Niedrīte,

Ē.Niedrītis, I.Ošlapi, I.Ozoliņš, J.Puriņš-Purviņš, P.Razgals, J. Rieksts, D.Romule, R.Romulis, Im.Siliņš, A.Stalažs, M.Sudraba, V.Tučs, J.Valdbergs, A.Vandāns, J.Vaniņš, L.Varlavāns, M.Vīksna, V.Vilks, J.Vītols, V.Vucāns, M.Zīraks, I.Zomere.

Tomēr jau tagad var apgalvot, ka kalsnaviešu Rīgā toreiz bija krietni vairāk. Nepilnīgas ir ziņas par p/s „Kalsnava” dalībniekiem. Vēl viens iemesls, lai mudinātu atcerēties barikāžu dalībniekus, ir izstrādātais likumprojekts par īpašu privilēģiju piešķiršanu. Tas paredz gan priekšlaicīgu pensionēšanos, dažādas atvieglojumus medicīniskajā aprūpē, sabiedriskajā transportā un tamlīdzīgi. Likumprojekta atbalstītāju viedokļi ir pamatoti ar emocionāliem un morālē balstāmiem argumentiem.

Vēl priekšā smagas diskusijas, vai īpašās privilēģijas pelnījuši tie, kuri būvēja barikādes, gulēja autobusos, sekoja notikumiem pa radio, sala pie uguns kuriem, pārvarēja savas bailes, atstāja mājās ģimenes, jo tā praktiski bija vienīgā iespēja un sirdsapziņas diktēta rīcība –

būt uz barikādēm.

Tajā vakarā pie kultūras nama nebija tikai vizuāli līdzīga situācija, kas atgādina 1991. gada aukstā janvāra notikumus – ugunskurs, pašu gādāts cienasts, karsta tēja ar sen aizmirstu „rūpnīcas garšu” (savējie sapratīs). Tā bija emocionāla atkalredzēšanās, jo gadu gaitā daudzu barikāžu aizstāvju vairs nav mūsu vidū. Jau iepriekš paredzot, cik neviennozīmīgas būs diskusijas Saeimā, uzskatu, ka barikāžu dalībniekiem sava nostāja jāizrāda, jo, ja visi dalībnieki netiks nosaukti, neviens par viņiem necīnīsies. Kad, atgūstot īpašumtiesības mantotajām atsavinātajām zemēm, cilvēkiem nācās pierādīt tiesā savu radniecību, kad, kārtojot pensiju, nācās ar lieciniekiem pierādīt savu stāžu, paši cilvēki par to cīnījās. Un arī tagad taisnīguma vārdā nepieciešams apzināt visus, kas nav nosaukti, atjaunot Kalsnavas pagasta barikāžu dalībnieku sarakstu. Tas nepieciešams visai Kalsnavas kopienai.

Iluta Puzāne

Foto – Nora Kampe

Mūsdienīga fabula Kalsnavā

Reiz satikās divi darbīgi cilvēki. Vienam īpašumā bija telpas, otram bija ideja šīs telpas nomāt un izveidot savu darbnīcu. Abi noslēdza līgumu par telpu izmantošanas nosacījumiem, ar papildus, vīru valodā runājot, vienošanos, par apkārtnes sakopšanu un īres maksas atlaidēm. Sākās darbošanās no vienas puses un cerības sadarboties no otras puses.

Taisnības labad jāsaka, cerības neattaisnojās ne no vienas puses. Dažādu dzīves līkloču dēļ, darbnīca tika atstāta likteņa varā, jo nomnieks mainīja dzīves vietu un neuzskatīja par vajadzīgu gada laikā ne samaksāt, ne satīrīt darba vie-

tu, ne sazināties un cilvēcīgi izrunāt radušos situāciju. Neattaisnojās arī īpašnieka cerības lietderīgi izmantot telpas, nākt pretī otram, palīdzēt, uzsākot savu biznesu. Palika mēžamas telpas, ne tikai nesakopta, bet arī pielūžnota apkārtnē.

Ja atmetam tīri emocionālo, kāpēc izveidojusies šāda situācija, kāpēc vienam cilvēkam demokrātija ir tikai viņa tiesības, bet pienākums uz viņu neattiecas. Ja atmetam ironiju, ka tās ir tikai šo divu cilvēku problēmas, tad tomēr nepamet sajūta, ka mēs, vienkārši garām-gājēji, arī esam iesaistīti šinī lietā, jo ir lietas, kas burtiski „duras acīs”.

Katrai fabulai ir sava morāle, lai mēs no katras situācijas kaut ko mācītos, kaut vai to, kā darīt nevajag, kas laiku pa laikam ir atkal jāuzjunda mūsu apziņā, lai spētu novērtēt patiesām sakoptu vidi un attiecības.

Iluta Puzāne

Kultūras namā

Lai arī jau otro mēnesi dzīvojam jaunajā – 2016. gadā, ik pa brīdim nevilus vēl atskatāmies uz aizvadīto – 2015. gadu, kas bijis bagāts ar dažādiem notikumiem un iestudējumiem uz dažāda lieluma skatuves – gan uz katra mazās personīgās skatuves, gan mazliet lielākās – pagasta, novada un valsts skatuves, gan uz lielās pasaules skatuves, uz kurām katrs no mums ir atradis kādu lomu.

Atskatoties uz pēdējiem notikušajiem pasākumiem kultūras namā, gribās teikt – esam palikuši kūrāki pasākumu apmeklētāji. Iemesls? Varbūt nav laika, nepatīk piedāvātais, gribam māksliniekus „ar vārdu”?

Trešajā adventē Kalsnavas kultūras namā koncertu sniedza mūsu pašu vīru vokālais ansamblis „Kalsnava” Maritas Vaivodes vadībā. Vīri dziedāja gan zināmas, gan retāk dzirdētas Ziemassvētku dziesmas, manuprāt mīļš, skanīgs un dvēselisks koncerts. Bet vai kalsnavieši novērtē?

Pēc koncerta tika iedegta egle pie kultūras nama. Domāju, ka daudziem dodoties savās ikdienas gaitās, kaut nedaudz, bet iepriecināja degošās gaismaņas rīta un vakara tumsinā. Žēl, bet jaunajai paaudzei nepatika, jo katru rītu secinājām, ka atkal kāds dekorīns ir norauts un sasists, saplēsts.

Pirmajos Ziemassvētkos notika svētku eglīte pirmskolas vecuma bērniem, kuri neapmeklēja bērnudārzu. Ar uzvedumu uzstājās Lazdonas jauniešu centra „Kodols” dalībnieki. Gribētu vērst uzmanību vecākiem uz to, ka saldumu tūtes tika sagādātas tiem bērniem, kuri ir deklarēti Kalsnavas pagastā, lai nebūtu pārpratumi.

Pēcpusdienā uz svētku eglīti tika aicināti Kalsnavas pagasta pensionāri, apmeklējums neliels. Esam atvērti ieteikumiem, tāpēc pārrunās ar pensionāru klubiņa „Optimisti” biedriem vienojāmies, ka šogad svētku eglīti organizēs kopā. Lēmām, kuri datumi ir labākie šāda pasākuma organizēšanai, jo pagājušajā gadā datums neesot bijis veiksmīgs.

30. janvārī piedāvājumā bija pūtēju orķestra un sieviešu vokālā ansambļa (Ērgļu novads) koncerts. Tie, kas apmeklēja koncertu, izteicās pozitīvi, bet cik tad viņu bija?

Vai šiem kolektīviem ir zemāks mākslinieciskais līmenis un atdevē koncertos kā māksliniekiem „ar vārdu”, kuru izmaksas sniedzas trīsdesmitu skaitļos? Domāju, ka ne.

MAGNOLIJAS Ziemassvētku sarīkojumā

Foto – Nora Kampe

OPTIMISTU eglīte

Foto – Nora Kampe

Siena darbnīca

Tuvojoties Lieldienām, katram no mums ir vēlēšanās iemācīties pagatavot kādu interesantu dekoru,

tāpēc aicinām

17. martā plkst.19.30

Kalsnavas kultūras namā

kopā veidot Lieldienu zaķus no siena.

Līdzīgi ņemot siena maisu, auklu, šķēres.

Pasākumu plāns tuvākajiem mēnešiem:

11. martā Sieviešu dienas veltīts koncerts,

27. martā Lieldienu pasākums.

Ļoti ceru, ka gripas un slimības laiki būs pārgājuši un pasākumi notiks, jo februāra sākumā iecerētie pasākumi šī iemesla dēļ bija jāatceļ.

Pašdarbības kolektīviem sācies aktīvākais darba laiks, jo jāgatavojas skatēm. Turēsim īkšķus 5. martā, kad novada skatē ir vokālajiem ansambļiem, 12. martā – SDK „Jāņukalns”, 9. aprīlī – JDK „Kalsnava” un 1. maijā – SKO „Silvita”. Visiem kolektīviem veiksmi!

Kalsnavas kultūras nama
Aija

Trīs „F” Portugāle

4. februāris Kalsnavas bibliotēkā bija neklātienas ceļojumu diena. Šoreiz košs stāsts par valsti Pireneju pussalas tālākajā galā – Portugāli, kas ir 2,5 reizes lielāka par Latviju un kuru apdzīvo 10,8 miljonu iedzīvotāju. Mūsu gide – Aija Kaškure, kura pati Portugālē pabija pērnā gada oktobrī dendrologu biedrības braucienā. Jau sākumā viņa ieskicē mūsdienu Portugāli veidojošos vēsturiskos faktorus – šī ir sena un slavena jūras braucēju valsts, tas sekmējis ne vien valodas izplatību un popularitāti (šobrīd pasaulē portugāļu valodā runā ap 23,8 milj. ļaužu), bet, pateicoties tam, var vērot arī lielo ietekmi arhitektūrā un kultūrā.

Mūsdienu Portugāli raksturo trīs lieli „F” – futbols, Fatima – vieta, kur parādījusies Jaunava Marija un fado – skumjās dziesmas. Portugālei ir garum gara jūras robeža, tāpēc laikam skumjas pēc aizbraukušiem jūrnikiem atstājušas tik lielu ietekmi uz viņu kultūru.

Mūsu gidi apbūrušas krāšņās jauktu arhitektūras stilu baznīcas, gan apjoma, gan vienkāršas greznības ziņā, tajās nojaušama mauru kultūras ietekme. Nevar atraut skatu arī fotogrāfijās no savdabīgi rotātām sabiedriskām celtnēm, piemēram, stacijām, ar ažuležu (apgleznotu flīžu) tehnikā veidotu tautas vēstures galeriju interjerā.

Pārsvārā pilsētās vērojama mazstāvu apbūve ar mazām telpām, tas, gidesprāt, tikai raksturo, cik ļoti šī nācija neiespringst par sadzīvīskām lietām, vienkārši apdzīvo savu atvēlēto vietu zem saules. Ir lietas, kas viņus satrauc, piem., ko darīt, ja uznāk sals (+5 grādi), jo pārsvārā māja ir bez apkures, ēdiena gatavošanas plīts ir pilnīgi pietiekama viņu siltajam, sausajam klimatam.

Aija Kaškure

A. Kaškure savā stāstā saliek spilgtus akcentus – Porto ar Eifeļa projektēto tiltu, Koimbras universitāti ar vecāko botānisko dārzu, Nazare – vieta, kur sievietes staigā tautastērpos, Obidušas cietoksnis, Albufeira – kurorta pilsēta, Lisabona ar izcilo okeanāriju.

Viņas stāstījumu caurvij arī galvenais – daba kā katras vietas labākais ainavu arhitekts. Mums tiek rādīti foto mirklī, kur fokusā ir pampas zāle, eikalipti, araukārijas, efejas, platānas, olīvas, apelsīni, korkozola audzes. Mums tiek ieskicētas uz vietas radušās pārdomas par turienes cilvēkiem, viņu iedabu, dzīves uztveri, attieksmi. Un tas viss portugāļiski viegli, bet ar pamatīgu analīzi, kāpēc tas, kas der un ir skaists tālā zemes malā, ir skaists tieši tajā vietā, kur tas atrodas. Jo viss stāsts jau ir par to, ka caur tādu ceļojumu mēs varam labāk novērtēt to, kas ir mums pašiem, savas stiprās puses. Paldies par vasarīgu ceļojumu komforta klasē!

I. Puzāne

Aija Kaškure stāsta par Portugāli

Vijas Tjarves (Ieviņas) atmiņas par kolhozu (kolektīvās saimniecības) un sovhozu (padomju saimniecības) aizsākumiem Kalsnavā

1949. gada martā sākās kolhozu dibināšana Latvijā. Jaunkalsnavā izveidojās kolhozs „Veseta” – priekšsēdētājs Teodors Students, vietniece Zelma Ruņģe, grāmatvede Anna Ērgle. Veckalsnavas galā kolhozs „Plēsums”. Tad abi mazie kolhozi tika apvienoti vienā ar nosaukumu „Draudzība”. Par priekšsēdētāju tika iecelts rūpnīcas bijušais direktors Veits, pēc viņa Martinsons.

Kolhoziem bija daudz dažādas fermas:

Vistām: „Zubīšu” mājās, kopēja Janovska; „Gribēnu” mājās (aiz Aronas upes), kopēja Zelma (Tisko Antonijas māsa); „Spulgās”, kopēji Siliņu ģimene.

Cūkām: „Aroniešos”, kopēja A. Līce; „Aizpurvēs”, kopēja E. Liniņa; vienu cūku kūti uzceļ pļavā pie Apšuriņka pie ceļa uz Alunēniem pirms „Stiebrīniem”, kopēji Poljavinu ģimene; (Ir stāsts, ka uz Kalsnavu atnākusi strādāt vilciena Rīga – Maskava pavadone, kurai apņinis viņas iepriekšējais darbs, un kāds no Kalsnavas viņu aicinājis strādāt kolhozā, cūku fermā).

Aitām: Pie „Rūķīšiem”, kopēji Ksenija un Valdemārs Vītoliņi, „Gaidās”, kopēji Brutānes Intas vecāki.

Zirgiem: „Mežākās”, kopēji Janoviču ģimene; „Ataugās”, kopēja Marija Kalniņa; „Ceriņos”, kopēji Priecumu ģimene; „Kociņos”, kopējs Roberts Lediņš.

Teliem, ataudzējamām govīm: „Līcīšos”, kopēja Guste Kalniņa; sovhoza laikos – „Parkmalās”, „Pretkalņos”, Jaunkalsnavā Izolatorā, uzbarošanas punktā, „Gabiēžos”(?).

Slaucamām govīm: „Ārēs”, kopēja Marija Ogrīņa; „Margās”, kopējas Zelma Briede, Matrjona Kalniņa; „Vilkājos”, kopējas Anna Vilciņa, Marija Neilande; „Aluženos” Vītoliņa Alise; „Apšuriņķi”, kopējas Līvija Auziņa, Līvija Āboliņa, Dzidra Upīte, Milda Baltruoka, Līvija Čote, ilggadējā gane Emīlija Priede; „Miglās”, kopēja Marija Siliņa; „Alūnēnos”, kopējas Anna Kampe, Anna Pliene, Māriete Mežaleone, Emma Liniņa; „Dūdumos”, kopējas Elizabete Apšīte (apbalvota ar Ļeņina ordeni), Hermīne Ādama, Ārija Žuka; „Salāniešos”, kopējas Hermīne Ūdre (apbalvota ar Ļeņina ordeni) ar palīdzi Juzīti; „Vīkuļēnos”, kopējas Marija Pajāre, Marija Cīrule, Marta Kripāne; „Dreimaņos”, kopējas Karlīna Bomba, piena vedēja Marianna Vāciete; „Jaunrubēnos”, kopējas Marija Pētersone, Paulīne Drabo; „Atvaros”, kopēji Gaiziņi, „Lauros”, kopēji Putras; „Dobuļos”, kopēji Šuhi; „Baltavotos”, kopēji Putras; „Aiviekstēs”, kopēji Morozovi; „Mauriņos”, kopējas Marija Gudrā, Elīna Stūrīte.

Šeit aptverts laika posms no 1949. līdz 60. gadiem. Gaidu arī jūsu atmiņas un precizējumus.

Iluta Puzāne

Biruta Jokste – skolotāja, kura joprojām mācās

Tumšā ziemas pievakarē mums ir norunāta tikšanās ar skolotāju Birutu Joksti, kura Kalsnavas sabiedrībā ienāca 50. gados pēc studijām Cēsu skolotāju institūtā kā Biruta Janovska.

Jaunā sākumskolas 1. – 3. klašu skolotāja sāk darbu direktora Čača vadībā. Mazo klašu skolotājiem ir paredzēts mācīt visus priekšmetus. Skolotāja atceras: „Savas zīmēšanas un dziedāšanas stundas atdevu kolēģiem, pretī ņēmu fizikultūru. Skolotājai Skudrai ļoti patika rokdarbi, man padevās sports. Atmiņā ir jaunais flaneļa sporta tērps, jo vajadzēja rādīt priekšzīm, i un prasīt no skolēniem vari tikai tad, ja pats dari visu nepieciešamo. Manā pirmajā klasē bija Uldis Vīgants, Jānis Balodis, Velta Krūmiņa, Kārlis Trejs, Ansis Graudiņš. Tieši ar Ansi saistās kāds jautrs pārpratums. Uzrakstīju viņa vārdu savā parastajā rokrakstā, nevis tādā kaligrāfiskā kā mācīju bērniem. Viņš to ieraudzījis, asarām acīs nāca klāt un teica:” Bet, skolotāj, mani sauc Ansis, nevis Ausis!” – viņa acīs manis uzrakstītais n izskatījās pēc u. Vēl tagad šad tad abi ar smaidu atceramies šo notikumu. Arī Laimdota ir mana skolniece. Es vienmēr ar prieku atceros pozitīvo, kas piedzīvots, piemēram, veiksmīgo sadarbību ar Dzidru Lapsu, kura klases teātra izrādei par Buratino zīmēja dekorācijas. Tās izmantoja arī pagasta teātris, tikai noņēmām Buratino. Par samaksu vispār nebija runas, viss tika darīts sabiedriskā kārtā. Tāpat, braucot ar savu mašīnu darba darīšanās (piemēram, kolēģi paziņoja, kur iespējams dabūt sifonu izlietnēm, kas bija deficīts), nebija domas, ka varētu paprasīt degvielu, varbūt tāpēc, ka tā bija gana lēta.”

„Man labāk patika strādāt klasē ar skolēniem.” Skolotājas acis iemirdzas. Viņas audzēknis Jānis Krūmiņš atnesis viņai veselu klēpi sviesta pogu, un mamma viņu strostējusi, ka skolotājai nedrīkst nest tik vienkāršas puķes, Jānis atbildējis: „Bet skolotāja teica, viņai patīkot!” Un tā ir taisnība, tiešā saskarsme ar bērniem un vecākiem veidojusies nepiespiestā gaisotnē un vienkāršībā.

Skolotāja vairākkārt liek uzsvāru uz veiksmīgi izveidoto skolas vadības, skolotāju, vecāku, ciema padomes, vēlāk pagasta padomes un vecāku darbavietu sadarbības modeli. Viņa uzsaka, ka vecāku informētība par bērna sasniegumiem arī tad bijusi labā līmenī, bērnu sekmju izrakstu bija pieņemts sūtīt uz darba vietas arodbiedrību.

Ilgus gadus skolotāja bija mācību pārzine, tas arī bija viens no iemesliem, kāpēc tad, kad bija nepieciešams jauns direktors Jaunkalsnavas 8-gadīgajā skolā,

Madonas rajona Izglītības pārvaldes vadītāju izvēle bija par labu B. Jokstei. Viņa nekad nav slēpusi, ka tas nebūtu viņas lēmums citos apstākļos. Pirmkārt, līdzšinējai skolas vadība bija uzstādījusi gana augstu latīnu, bažas bija, vai izdosies to noturēt.” Tas attiecās uz visu – skolotāju kolektīva motivēšanu, sekmes, uzvedību. Otrkārt, bija uztraukums, vai ar visiem kolēģiem izdosies saglabāt līdzšinējās labās attiecības, vai arī kā jaunā direktore kaut ko izdarīšu nepareizi. Lai nu kā, piekritu amatam – kā šodien atceros Izglītības nodaļas vadītāju un rajona padomes priekšsēdētāju, pie kuriem mani izsauca pēc

stundas un pienākums pēc darba apraksta, kopā pavadītas daudzas brīvā laika stundas.

„Nedēļas beigās lielākie „grēkāži” tika sūtīti pie Ē. Kalniņa, kur viņiem nācās sarkt par savām piezīmēm. Bet, gods kam gods, ar šiem bērniem varēja sarunāt, ka viņi labprāt piedalījās saimniecisko darbu veikšanā, ko arī Ēvalds Kalniņš parasti uzteica. Jāsaka, cieņa pret skolotāju bija lielāka gan no skolēnu, gan sabiedrības puses. Atceros, 1. septembrī bija jāapseko, vai visi bērni apmeklē skolu, bija gadījumi, kad nācās kādai ģimenei gādāt ne tik vien apģērbu bērniem, bet arī pul-

B. Jokste centrā

Foto – www.kalsnava.lv arhīvs

skolotāju konferences. Piekritu uz gadu. Tūlīt septembrī mani jau norīkoja uz piecu mēnešu kursiem. Savā laikā biju darbojusies arodbiedrībā, tāpēc saskarsmē ar kolēģiem bija iestrādnes, apguvu pedagoģiskās padomes sēžu organizēšanu, skolvadību, nācās apgūt iestādes budžeta sastādīšanas smalkumus, joprojām esmu pateicīga Izglītības nodaļas ekonomistei Auziņai, kas nekad neliedza padomu. Apguvu prasmes strādāšanai ar šefiem. Kolēģi smējās, ka mani vislabāk raksturotu bilde, kur es stāvu krustojumā pie skolas un gaidu iestāžu šoferus, kuri kaut ko nogādās vajadzīgajā iestādē, pilsētā. Biežāk sanāca sadarboties ar Ē. Ozoliņu, J. Straziņu, J. Kalvjaku, mazāk ar M. Vīksnu. Direktoram vajadzēja atbildēt par visu – produktiem, skolas sportistu vešanu, arī saimnieciskajiem darbiem, mēbeļu iegādi – saimnieciskā darba vietnieks jau skolā parādījās nesen. Ar papīru vešanu bija vienkāršāk, sēdies autobusā un ved, bet bieži izlīdzēja Ē. Kalniņš un pašas ģimene.”

Ar pateicību balsī skolotāja stāsta, kā veidojusies sadarbība ar ciema un pagasta padome vadītājiem. Ne tikai obligātās

veri, lai bērni tīrā apģērbā aizietu uz skolu. Tajā reizē atļāvos vecākiem pateikt, kā agrāk mazgāja drēbes skolēni Slates skolā. Lielā kublā tika sajukts sārmūdens, un katrs bērns pasmēla, cik viņam vajag drēbju mazgāšanai. Vēl atgriežoties pie sadarbības ar pagasta vadītājiem, jāmin A. Ābele, kura bija biežs viesis skolā un skolotāju istabā, kur tika runāts par sekmību. Bija arī tādi skolēni, kuri līdz skolai atbrauca, bet tad uzreiz devās mājās, un nevar teikt, ka tie bija paši neapķērīgākie. Gadījās, ka no MPS bērnu dārza zvana par to, ka skolēni stundu laikā dodas pa ceļu atpakaļ, tad nācās meklēt transportu un nogādāt viņus mājā.”

Jautāta par to, vai piepildījās bažas, ka varētu kaut kas neizdoties skolas vadīšanas procesā, skolotāja Jokste var ar gandarījumu teikt: „Skola turpināja piedalīties sacensībās, guva godalgotās vietas, veiksmīgi izturēja skolu pieņemšanas pirms mācību gada. Saviem kolēģiem varēju uzticēties, bija diskusijas pedagoģisko sēžu laikā, bet visu varējām izrunāt, neuzdevu darbus, kas būtu nepadarāmi. Tas bija laiks, kad skolotājiem bija jāraugās, lai bērni neapmeklētu pieaugušo

sarīkojumus, bet bērni bija diezgan aizņemti savos pasākumos, jo mums bija populāri karnevāli rudenī, Jaungadā un pavasarī. Tāpat bija nodarbināti darbā laucīņos un lauksaimniecības brigādēs. Mans direktors laiks bija zīmīgs ar lielo klašu komplektu, gandrīz visās bija paralēlklases, visas telpas bija aizņemtas, pat ģērbtuves. Mums bija tikai par 1 bērnu mazāk kā Ļaudonas vidusskolā – 300. Tas bija liels izaicinājums skolotājiem, ja bija lielas klases, bet bērnu sagatavotība skolai atšķirīga, nācās daudz darba ieguldīt pēctundu laikā. Tajā laikā, kad nebija obligātā bērnudārza apmeklēšana, sākām 5-gadīgo un sešgadīgo bērnu apmācību, no bērnudārziem nāca skolas dzīvei labi sagatavoti audzēkņi. Arī ēdināšana tika organizēta trīs maiņās. Kartupeļus sagādāja padomju saimniecība „Kalsnava”, arī dārzeņus, bet kas pietrūka, to varēja dot vecāki. Padomju saimniecība savu darbinieku bērniem deva brīvpusdienas, savukārt no pagasta bija brīvpusdienas 90 dažādu iestāžu darbinieku bērniem.

Brīžiem skolotājas stāstījumu caurvij viegli saprotama nostalgija, bet viņa atzīst, ka šobrīd uz vadīšanu skatās pilnīgi citām acīm, ar šodienas pieredzi viss liekas daudz vienkāršāk. Arī pēc direktors amata atstāšanas, viņa labprāt atkal kļuva par sākumskolas skolotāju, pat iesāka apgūt jaunās e-klases zinības, bet virsroku ņēma vēlme pievērsties pašdarbībai un skolas lietas no gadiem ierasta darba ir pārvērtušies atsevišķās ciemošanās reizēs skolā. Ar interesi skolotāja tver katru notikumu pagastā, priecājas un salīdzina ar saviem aktīvā darba gadiem skolotāju iesaistīšanos pašdarbībā un pagasta sabiedriskajās un sporta aktivitātēs. Vērtējums ir par labu iepriekšējiem gadiem. „Tagad viss ir savādāk. Vienīgais, kas nemainās, ka katru gadu augusta pirmajā svētdienā pulcējamies kopā Cēsu Skolotāju institūta absolventi. Esam palikuši 20 no 32 studentu lielā kursa, un katru gadu sev par prieku atzīmējam, ka atbraucam un kustamies bez spieķīša.”

Nemanot pašai, mācību gads, kuram viņa piekrita būt direktore, apauga ar gadskārtām. Tā kā turpmākajos mācību gados viens otru nomainīja direktori Ziemeļis un Pīpkalējs, pienāca brīdis, kad atkal vajadzēja kļūt par direktori, bet šoreiz tiešām neilgu laiku.

Kopā gandrīz 10 gadus skolu vadīja Biruta Jokste, cilvēks, kurš novērtē aizgājušo laiku vienkāršību, atzīst šo laiku iespējas, un kurš visam pāri klāj atziņu, ka ir jābūt cilvēcīgam un izpalīdzīgam visos laikos, lai kādā amatā strādātu. Tas viņai no audzināšanas, no ģimenes, no izglītības, no pieredzes – tas, par ko viņu mīl un atceras viņa audzēkņi.

Iluta Puzāne

Foto reportāža

3. klases bērni
 piedalījās
Bērnu žūrijā

Top 2. klases bērnu apsveikumi
Vinnija Pūka 90. dzimšanas dienā

Bērnudārza bērni iepazīstas ar
dažādām grāmatām janvārī

Sveiciens Burtiņu svētkos no Lāčīša Pūka audzēkņiem un Kalsnavas pamatskolas
sākumskolas skolēniem. Foto – Nora Kampe

Kalsnavas pamatskolas 1. klases visus burtiņus apguvušajiem bērniem
Foto – Nora Kampe

Par izmaiņām pieteikšanās kārtībā platībmaksājumu saņemšanai

Lauku atbalsta dienesta (LAD) Viduslatvijas reģionālā lauksaimniecības pārvalde informē, ka, sākot ar 2016. gadu, pieteikties platību maksājumu saņemšanai varēs tikai elektroniski, izmantojot LAD Elektroniskās pieteikšanās sistēmu (EPS).

Lai varētu lietot minēto sistēmu un iesniegt tajā iesniegumu, lauksaimniekiem jānoslēdz līgums par LAD EPS pakalpojumu izmantošanu. Lauksaimniekiem, kuri līdz šim vēl nav kļuvuši par EPS lietotājiem, EPS lietotāja līgums jānoslēdz tuvākajā laikā, lai pavasarī savlaicīgi varētu iesniegt iesniegumu maksājumu saņemšanai. Līguma forma pieejama gan www.lad.gov.lv izvēlnē „Kā kļūt par EPS lietotāju”, gan Jēkabpilī, Tvaika ielā 2, 16. kabinetā (tāl. Nr. 65237642, 65237643), gan Madonā, Saieta Laukumā 1, 114. kab. (tāl. Nr. 64860998). Aizpildītu līgumu var iesniegt gan personīgi, gan elektroniski, izmantojot elektronisko parakstu.

Lai noslēgtu EPS līgumu, obligāta prasība ir elektroniskā pasta esamība, jo uz lauksaimnieka norādīto e-pastu tiks sūtīts EPS lietotāja vārds un pirmreizējā parole. Ja lauksaimnieks nebūs kļuvis par EPS lietotāju, pieteikties platībmaksājumu saņemšanai 2016. gadā un turpmāk nebūs iespējams.

Par drošu internetu

9. februāris ir Vispasaules droša interneta diena jau 13 gadus. Šā gada sauklis gluži kā pagājušajā gadā, ir „Kopā par labāku internetu”, aicinot ikvienu būt pozitīvu internetā un veidot labāku virtuālo vidi.

Ja cilvēki satiekas savā starpā un risina problēmas klātienē, dažreiz to var saukt par diskusiju. Tā kā pārsvarā komunikācija tomēr notiek virtuālā vidē, tad reti tā izveidojas kā pozitīvs atbalsts vai konstruktīva kritika, visbiežāk gan tā ir „dubļu izgāšana” par kādu cilvēku vai notikumu, jo šodien anonīmi izteikties var ikviens par jebkuru tēmu. Jā, var abstrahēties no sadzīvīsku lietu apspriešanas, bet sociālajos tīklos, kas ir domāti cilvēku personīgo dzīvību atklāšanai, no tā nav iespējams izvairīties. Tāpēc viss ir atkarīgs no katra lietotāja paša izvēles, kam atļaut ieskatīties savā profilā, ko par sevi stāstīt, kādas fotogrāfijas ievietot.

Visi mēs vēlamies iegūt draugus, sekotājus, tāpēc jo lielāka ir katra cilvēka atbildība, kā sevi pasniegt. Ja nesam publiska persona, pārlika uzmanība var pat traucēt.

Runājot par labu un drošu internetu, nenožīmē, ka runa ar tikai par datu pārraides jaudu un to, ka darba vieta atrodas aiz slēgtām durvīm. Runa ir par samērīgumu starp vēlmi būt „trendā” un pieaugušā atbildību, citiem vārdiem sakot, vai atļaut bērnam, kuram vēl nav 13 gadu, izveidot savu profilu kādā sociālajā tīklā. Vai vecāki vienmēr izseko tam, kādas savas fotogrāfijas bērni ielādē. Varbūt pat runa nav par gadiem, bieži arī pieredzējuši pieaugušie pārāk paļaujas uz viltus profi-

liem un neiedomājas par ļaunprātīgu citu cilvēku rīcību. Un arī tas, ka ne jau aizliedzot mēs varam kādu pasargāt no visām iespējamām briesmām. Tomēr runājot par drošību internetā, tā tomēr ir un paliek samērība starp bērnu vēlmēm un pieaugušo atbildību. Tāpat pieaugušo uzmanības vērta ir tas, cik daudz laika bērns pavada pie elektroniskajām ierīcēm, vai spēles internetā telefonā, planšetē un stacionārajā datorā jau nepaliek par skolēna galveno darbu. Ir lietas, ko tehnoloģiju iespējas attīsta labāk, jo ierīces ir „viedas” – mūsdienīgiem cilvēkiem intuitīvi uztveramas, tāpēc ir salīdzinoši viegli iegūt informāciju šīs paaudzes skolēniem un studentiem, nevis apgūt zināšanas, kā tas bija raksturīgs vēl iepriekšējo paaudžu skolniekiem. Jautājums ir par informācijas pārbagātību un neprasmi to izanalizēt.

Tomēr, līdzīgi kā runājot par to, ka „likums ir bargs” vai „internets ir datoratkarības veicinātājs, ļaunums sakne, laika ēdājs” un ko nu mēs vēl neteiktu, labāk varbūt atcerēsimies, ka mēs kā atbildīgi cilvēki esam visu lietu mērs un tieši mēs paši tulkojam likumus, ieslīgdam datoratkarībā, skatāmies un spēlējam spēles ar nogalināšanu un nepamanām, kā paiet laiks, iesakot draugiem izlasīt kādu rakstu vai drukājot kādu komentārus. „Uz pleca uzlikta roka un dūrē savilkta roka – šie žesti ir pretēji varas un nozīmes ziņā. Katrs izskatās citādi un panāk ko citu, taču roka ir viena un tā pati.” (G. D. Robertss „Šantarāms”). Iespējams, uz civilizācijas labumu piedāvājumu ir vērts paskatīties no abām pusēm.

Iluta Puzāne

„KALSNAVAS AVĪZE”

Izdevējs: Kalsnavas pagasta pārvalde
Pārupes iela 2, Jaunkalsnava,
Madonas nov., LV-4860
tāl. 64807250, 64807253,
kalsnava@madona.lv, kalsnavav@inbox.lv

Informāciju apkopo: Iluta Puzāne
tāl. 64807251, kalsnava.bibl@inbox.lv
Iespiests: SIA „Erante”, tālr. 64860983

Tirāža: 500 eks.

Par rakstu saturu un faktus precizitāti atbild rakstu autori

Kultūras afiša

9. martā plkst. 9.30
klaunu šovs „Oki-Doki”
Biļetes cena EUR 1,50

11. martā plkst. 20.00
dziesminieks Ēriks Loks ar akustisko
programmu
Biļetes dāmas – EUR 2,00,
kungiem – EUR 3,00

27. martā plkst. 12.00
mazo zaķēnu Lieldienu koncerts

27. martā plkst. 21.00
Balle. Spēlē Valdis no Pļaviņām
Biļete EUR 3,00

*Esmu stipra, tādai jābūt,
Pietiek izjust pazemību.
Gadi iet un katrai dienai
Driktu atrast pievilcību.
Esmu stipra, tādai jābūt,
Nedrikt pieļaut apnīdību.
Lepnai, cietai man ir jābūt,
Lai var uzveikt nežēlību.
Esmu žirgta, tādai jābūt,
Varu stingru soli iet.
Nevar ļaut, lai saliec plecus
Dusmu vārdi un nievas vien.
Jābūt tādai, kāda esmu,
Sevi nedrikt nicināt.
Neskumt tad, ja kādu asaru
Kautri nākas birdināt.
Nevar jūtas tā kā cimdū
Atārdīt līdz pamatiem.
Dzīvē jāprot kādu rakstu
Atjaunot ar veiksmi vien.
/SK. Beļicka/*

*Pārtrūcis ir darbu pavediens,
Izirusi mīlestības dzija.
Tomēr sirdis kopā būs arvien
Gaismas brīžos, kuri dzīvē bija.
/K. Apškrūma/*

Mūžībā aizgājuši kalsnavieši:

Sergejs Festers
Vincente Rēķe
Zenta Līcīte
Virgīnija Grudule
Valija Jēkabsone
Velta Veigule
Andris Broks
Raimonds Rozovickis